

Th. Nielsen: Der er jo ført mange Klager over, at Næringsfriheden efter Loven af 29de December 1857 har bidraget i en meget betydelig Grad til at stifte Løse Forhold tilstede, men det turde dog vel være, at Klagerne i saa Henseende over denne Lov have været noget overdrevne, og at andre Forhold have medvirket maasse endog saa i større Grad end den nævnte Lov til, at denne Løshed er kommen tilstede. Jeg skal saaledes henpege paa den Udvikling, Industrien i det Hele har havt i de senere Aar. Selve denne Udvikling vilde allerede have gjort, at den gamle Laugsordning, selv om man ikke havde vedtaget Loven af 29de December 1857, af sig selv var bleven svækket. Dermed vil jeg naturligvis ingenlunde sige, at ikke Overgangen fra Laugsvoesenet til ubunden Frihed eller til en større Frihed ikke kunde have været anderledes. Det kunde den ganske vist have været, og der kunde have været taget Forholdsregler f. Ex. med Hensyn til Lærlingeforholdet, der vare bedre end de, der bleve tilbage, og bedre end de, der bleve fastsatte i § 65 i Loven af 29de December 1857. Men, som sagt, man gaar vistnok lidt for vidt, naar man nu fra Haandværkernes Side har villet give denne Lov Skyld for al den Vaande, hvori Haandværket er; andre Forhold have vel ogsaa deres Andel deri. Nærværende Lovforslag — det har allerede den høitærede Indenrigsminister berørt — rører jo egentlig ikke ved Næringsfrihedens Grundsætninger. Det skal jo fremdeles være overladt Haandværkerne og Andre, saafremt de ikke ville gaa ind under Loven — forsaavidt Forslaget bliver til Lov — at antage Medhjælpere i Stedet for Lærlinge. I saa Henseende gjøres der ikke Indgreb eller principiel Forandring i den bestaaende Ordning. Den høitærede Minister mente, at Lovforslaget, hvis det ophøiedes til Lov, ikke vilde faae nogen stor Betydning. Jeg ser lidt anderledes paa Forholdene i saa Henseende end den høitærede Minister. Jeg tror, at Lovforslaget, naar det bliver ophøiet til Lov, noget nær i den Skikkelse, hvori det foreligger for os, vil faae ikke saa ganske ringe Betydning. Jeg kan ikke Andet end udtale, at jeg betragter det dog som en lille Sten i den Samfundsbbygning, man sætter i Stedet for den, som man ved Loven af 29de Decem-

ber 1857 og andre lignende Love tildeels har sløiset. Det er noget Nytt, man derved begynder at opføre. Jeg tror, at den vil have ikke saa ganske ringe Betydning. Ganske vist er der, saavidt jeg kan skjønne, ikke naaet synderlig Andet, end der var fastsaaet i Lov af 21de Marts 1800 i tvende Paragrafer — saavidt jeg husker §§ 14 og 15 — og i saa Henseende er den en Tilbagevenden, rigtignok en Tilbagevenden i moderne Form; men jeg sætter Lovforslagets Hovedbetydning deri, at der sættes Lærlingen et Maal og Maalet udtrykkelig skal indføres i Lærlingekontrakten. Jeg tror, det vil være nyttigt, baade for Meesteren og for Lærlingen, om Maalet sættes paa begge Sider, nemlig, at Lærlingen skal være saa nyttig som mulig samtidig med, at han faar virkelig fagmæssig Uddannelse, der kan slutte med, at han kan faae et ordentligt Bærebrev eller ogsaa aflægge Svendeprove. Kan han ikke det, kan Erstatning paalægges Meesteren, hvis han har forsømt Noget i saa Henseende. Jeg anser det for nyttigt, at dette Maal sættes, og at det bliver betinget, at der i Lærlingeforhold skal oprettes Bærekontrakt. Det er bekendt, at en Mængde Lærlinge antages, uden at de paagjældende Mestre anse sig forpligtede til at oprette Bærekontrakter. Jeg tror allerede, at det, at der skal være Bærekontrakter — det bestemmer jo Lovforslaget — og at der bliver sat et Maal, som baade Lærling og Meester have at stræbe efter, er nyttigt og sikkert ogsaa vil hjælpe til Lærlingenes Uddannelse. Jeg tror, at det vil stifte Lærlingen — jeg tør vistnok sige det — baade Fornøielse og Glæde, at han ser, at han skrider frem, indtil han til Slut enten aflægger Svendeprove eller ogsaa faar sit Bærebrev.

Den ærede sidste Taler fra Kjøbenhavn kom ind paa den Forandring, som er stiftet med § 2 i det andet Thing. Ganske vist indrømmede han, at den Forandring, som er stiftet, ikke er en Forandring i det Forslag, der i 1880 blev vedtaget her, og heller ikke i de Betingelser, Arbejderkommissionen i 1875 opstillede; thi denne Kommission, ligesaa lidt som Regjeringen og dette Thing tidligere have opstillet den Betingelse, at en Meester for at kunne antage en Lærling, selv skulde have aflagt Svendeprove. Den Betingelse er senere kommen til som det